

РЕЗЮМЕТА НА ПУБЛИКАЦИИТЕ

на

д-р Атанас Димитров Димитров,

кандидат в конкурс за заемане на академичната длъжност „главен асистент” по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (икономика на отбраната, икономически анализ и планиране в отбраната и сигурността)“, обнародван в ДВ, бр. бр. 75 от 25.08.2020 г.

1. Статии, публикувани в научни списания, реферирани и индексирани в други международни бази данни с научна информация

1.1. Dimitrov, A. (2020). *Teaching Peace Studies at the Higher Education Level in Bulgaria: an exotic idea or a necessity*, Journal of International Scientific Publications. Educational Alternatives, Volume 18, pp. 45-59, ISSN 1314-7277

Abstract: Peace education represents an important tool to fight the repercussions of armed conflicts as well as to prevent the latter from occurring. Nonetheless and despite the existing challenges in terms of demographic trends, ethnic tensions, and the refugee and migrant flows, peace studies education in the Republic of Bulgaria at the tertiary education level has not still been developed to meet today's peace and security challenges. What is more, the education system remains highly dependable on state funding, which in turn results in lack of understanding of the importance of peace studies and even in some controversial practices regarding the higher education in the country.

The present paper explores the current challenges to implementing peace studies programmes at the higher education level in Bulgaria, and states that the education system in terms of peace studies should not depend only on state funding and market necessities. Taking this into account, and based on both quantitative and qualitative data, the paper is trying to raise awareness of the importance of having peace studies programmes at the tertiary education level in Bulgaria, as well as to provoke discussions on the topic among university teachers and researchers.

Key words: peace studies, armed conflicts, peace education, tertiary education, peacekeeping

Резюме: Образованието за мир представлява важен инструмент за борба с последиците от въоръжените конфликти, както и за предотвратяването на възникването на последните. Независимо от това и въпреки съществуващите предизвикателства по отношение на демографските тенденции, етническото напрежение и бежанските и мигрантските потоци, изследванията за мира в Република България на ниво висше образование все още не са разработени до степен, която да отговори на днешните предизвикателства пред мира и сигурността. Нещо повече, образователната система остава силно зависима от държавното финансиране, което от своя страна води до неразбиране на значението на мирните изследвания и дори до някои противоречиви практики по отношение на висшето образование в страната.

Настоящата публикация изследва предизвикателства пред прилагането на програми за изучаване на мира на ниво висше образование в България и заявява, че образователната система по отношение на изследванията на мира не трябва да зависи само от държавно финансиране и пазарни нужди. Вземайки това предвид и въз основа както на количествени, така и на качествени данни, статията се опитва да повиши информираността за важността на програмите за изучаване на мира на ниво висше образование в България, както и да предизвика дискусии по темата сред университетските преподаватели и изследователи.

Ключови думи: изследвания на мира, въоръжени конфликти, образование за мир, висше образование, мироопазване

1.2. Dimitrov, A., Angelov. G. (2017). *Refugee Integration in the EU: Challenges and Economic Impact*. Economic Alternatives, Issue 4, pp. 584-600, ISSN (print): 1312-7462, (online): 2367-9409

Abstract: This paper aims to bring attention to some challenges and economic aspects of the refugee integration in the European Union and address the integration of people granted refugee status and subsidiary protection as an essential factor for their acceptance by the local population and for the relief of the economic burden on all Member States. Failing to integrate the large number of refugees would put at risk the integrity of the EU and increase the gap in economic and social terms between natives and residents of third countries, creating a breeding ground for criminal and terrorist groups. In this context, the paper argues that without a thorough analysis of the local economy in the long term and without involving the local

population in a transparent way in the integration of refugees, not much success will be made while the current challenges will persist and worsen.

The present study pays particular attention to the challenges of integrating refugees in Bulgaria where political actors use the refugee and migrant crisis for its own purposes, thereby creating tensions among the local people while regarding the country mainly as a transit one. Finally, the study is aimed at raising awareness of the importance of education for all refugee children and those who would like to pursue a university or higher academic degree, which thus are a suit to follow. For the purposes of this paper a case study and statistical analysis have been used, while any data available after 1 April 2017 falls outside its scope.

Key words: refugee crisis and integration, economic impact of refugees on host countries, European Union, refugee children and education, refugee integration in Bulgaria

Резюме: Настоящата публикация има за цел да обърне внимание на някои предизвикателства и икономически аспекти на интеграцията на бежанците в Европейския съюз и да разгледа интеграцията на хората, получили статут на бежанец и субсидиарна закрила, като съществен фактор за тяхното приемане от местното население и за облекчаване на икономическата тежест за всички държави-членки. Неинтегрирането на големия брой бежанци би застрашило целостта на ЕС и би увеличило разликата в икономическо и социално отношение между местните жители и жителите на трети страни, създавайки благоприятна среда за престъпни и терористични групи. В този контекст статията твърди, че без задълбочен анализ на местната икономика в дългосрочен план и без включване на местното население по прозрачен начин в интеграцията на бежанците, няма да се постигне голям успех, докато настоящите предизвикателства ще продължат и ще се влошат.

Настоящото проучване обръща специално внимание на предизвикателствата пред интеграцията на бежанците в България, където политическите участници използват бежанската и мигрантската криза за свои собствени цели, като по този начин създават напрежение сред местните хора, докато държавата се разглежда главно като транзитна. И накрая, изследването е насочено към повишаване на осведомеността за важността на образованието за всички деца бежанци и тези, които биха искали да получат висше образование или по-висока академична степен, като по този начин да бъдат пример за следване.

Ключови думи: бежанска криза и интеграция, икономическо въздействие на бежанците върху приемащите страни, Европейски съюз, деца и образование на бежанци, интеграция на бежанци

1.3. Димитров, А. (2020). *Демографски процеси и тяхното значение за националната сигурност на Република България*, Инфраструктура & Комуникации, бр. 16 (под печат)

Резюме: Настоящата публикация анализира възможността България да се изправи в дългосрочен аспект пред сериозни предизвикателства пред нейната национална сигурност, в случай че настоящите демографски процеси у нас и в глобален мащаб продължат със сходни темпове, особено предвид политическите и икономически интереси на други държави в България и региона: от военните разходи и проекти за енергийна сигурност до религиозни въпроси. Разгледани са някои аспекти на текущите тенденции по отношение на миграция, раждаемост и смъртност със значение за националната сигурност на страната, както и превантивни мерки, чрез които да се избегне евентуален конфликт в нея през идните десетилетия.

Ключови думи: демографски процеси, България, национална сигурност, мигранти

Abstract: This publication analyzes the possibility for Bulgaria to face serious challenges to its national security in the long run, if the current demographic processes in Bulgaria as well as at the global level continue at a similar pace, especially given the political and economic interests of other countries in Bulgaria and the region: from military spending and energy security projects to religious issues. The article regards some aspects of the current trends in terms of migration, birth and death rates relevant to the national security of the country and suggests preventive measures to avoid possible conflict in the country in the coming decades.

Key words: demographic processes, Bulgaria, national security, migrants

2. Доклади, публикувани в сборници от научни конференции, проведени в България

2.1. Dimitrov, A. (2020). *Looking to the Future: The Bulgarian Higher Education System as a Deterrent to Brain Drain*, Завръщащите се мигранти: Европейски и български перспективи, Сборник с доклади от научна конференция, УНСС, Издателски комплекс – УНСС, с. 160-173, ISBN 978-619-232-346-2

Abstract: The education sector, as many other areas of the public life in Bulgaria, has also been worsened over the course of the 21st century. This is especially visible at the tertiary education level, where poor government decisions, declining number of students and a severe national and international competition resulted in adopting controversial practices among higher education institutions. All this makes foreign universities look all the more attractive to many youngsters, which contributes to the brain drain from the country. Therefore, the present paper examines existing lacunas and flaws at the tertiary education level by analyzing publicly available documents and data. It then suggests measures aimed at deterring prospective students from studying abroad and respectively from emigrating, while trying to attract Bulgarian emigrants and students abroad to return to Bulgaria to study and consequently work and live in the country.

Key words: brain drain, higher education, emigration, ethics, integrity

Резюме: Образователният сектор, както и много други области от обществения живот в България, също се влошава през 21-ви век. Това е особено видимо на ниво висше образование, където лоши правителствени решения, намаляващ брой студенти и силна вътрешна и международна конкуренция водят до възприемане на противоречиви практики сред висшите учебни заведения в страната. Всичко това прави чуждите университети да изглеждат още по-привлекателни за много младежи, което допринася за изтичането на мозъци от страната. Ето защо настоящият доклад изследва съществуващите пропуски и недостатъци на ниво висше образование, като анализира публично достъпни документи и данни. На база на това се предлагат мерки, насочени към възпиране на бъдещите студенти от обучение в чужбина и съответно от емиграция, както и към привличането на български емигранти и студенти в чужбина, които да се завърнат в България, за да учат и съответно да работят и живеят в страната след това.

Ключови думи: изтичане на мозъци, висше образование, емиграция, етика, интегритет

2.2. Димитров, А. (2019). *Съпротива срещу промяната: основно препятствие пред управлението на институционални промени в Министерство на вътрешните работи на Република България*, Сборник с доклади от кръгла маса на тема „Управление на институционалната промяна“, Издателски комплекс – УНСС, с. 103-112, ISBN 978-619-232-269-4

Резюме: Въвеждането на институционални промени в държавни структури има за цел да подобри тяхното функциониране, което от своя страна да засили предоставянето на

съответните стоки и услуги в полза на обществото. Такива промени често са свързани с редица обстоятелства, породени от контекста, в който оперира съответната организация, като влияние оказват множество политически, икономически и социални фактори. Поради тази причина управлението на институционални промени е съпътствано от предизвикателства, чието преодоляване в много случаи се оказва трудна задача, което пък на свой ред не рядко води до неуспех в тази насока. Настоящият доклад дискутира едно от тези предизвикателства в рамките на Министерство на вътрешните работи на Република България, а именно – съпротивата срещу институционални промени, както и възможните начини за нейното преодоляване, като се разглеждат редица фактори: от подбора на персонал до ролята на обществото.

Ключови думи: институционална промяна, съпротива, корупция, рекрутиране на персонал, МВР

Abstract: The introduction of institutional changes in state institutions aims to improve their functioning, thus the provision of relevant goods or services for the benefit of the public. Such changes are often linked to a number of circumstances, arising from the context in the which the given organization operates, with multiple political, economic and social factors influencing it. For this reason, the institutional change management is accompanied by different challenges, which in many cases are difficult to overcome, that in turn often leads to failure in this regard. This report discusses one of these challenges, namely the resistance to institutional changes in the Ministry of Interior of the Republic of Bulgaria and possible ways of overcoming it, considering a host of factors: from staff recruitment to the role of the public.

Key words: institutional change, resistance to change, corruption, recruitment, Ministry of Interior

2.3. Dimitrov, A. (2019). *Challenges of Fighting Illicit Trade in Tobacco Products in Bulgaria*, International Conference on Combating Illicit Tobacco Trade and Related Crimes, UNWE Publishing Complex, pp. 136-150, ISBN 978-619-232-220-5

Abstract: This paper is focused on the current challenges of fighting the illicit trade in tobacco products (ITTP) in the Republic of Bulgaria. Whereas many tend to believe that corrupt state officials are those to blame most about the contraband and counterfeit cigarette flows, the publication tries to examine the issue from an economic perspective in terms of tobacco products consumers and their attitudes towards illegal activities. The paper argues that the challenges of fighting the ITTP in Bulgaria are predominantly determined by political

instability and consumers' perceptions and suggests certain measures to enhance the fight with this type of criminal activities.

Keywords: illicit trade in tobacco products, cigarette smuggling, corruption, consumer perceptions, political instability

Резюме: Публикацията е фокусирана върху актуалните предизвикателства в борбата с незаконната търговия с тютюневи изделия (ИТТР) в Република България. Докато мнозина вярват, че корумпираните държавни служители са най-виновни за контрабандата и потоците с фалшиви цигари, настоящата публикация се опитва да разгледа въпроса от икономическа гледна точка по отношение на потребителите на тютюневи изделия и тяхното отношение към незаконните дейности. Заявява се твърдението, че предизвикателствата на борбата с ИТТР в България се определят предимно от политическата нестабилност и възприятията на потребителите и се предлагат определени мерки за засилване на борбата с този вид престъпни дейности.

Ключови думи: незаконна търговия с тютюневи изделия, контрабанда на цигари, корупция, потребителски възприятия, политическа нестабилност

2.4. Димитров, А. (2017). *Миграция към ЕС – митове и реалности*, Икономически предизвикателства: миграция, глобализация, устойчивост, политики: международна научна конференция, София, 21-22 октомври 2016 г., Издателски комплекс – УНСС, с. 99-105, ISBN 978-954-644-986-3

Резюме: Докладът се стреми да хвърли светлина върху основните движещи сили на миграционните потоци към Европейския съюз в последните години. Поддържа се твърдението, че те ще продължават да бъдат водеща тема в политическия ред на страните-членки и в близко бъдеще, поради което се налага преосмисляне на съвременните политики за справяне с подобни кризи, включително по отношение на страните в конфликт.

Ключови думи: миграция, бежанци, мигранти, икономически измерения, въоръжени конфликти

Abstract: The report seeks to shed light on the main drivers of migration flows towards the European Union in recent years. It argues that they will continue to be a leading theme in the political agenda of the Member States in the near future, which calls for a rethinking of the current policies to deal with such crises, including with regard to armed conflicts.

Key words: migration, refugees, migrants, economic dimensions, armed conflicts

3. Публикувано университетско учебно пособие/помагало

Димитров, А. (2015). *Международни операции в подкрепа на мира и сигурността*, Издателски комплекс – УНСС, 2015, ISBN: 978-954-644-811-8

Резюме: Целта на учебното пособие е да разкрие повече за същността на операциите в подкрепа на международния мир и сигурност в глобален мащаб. Направен е преглед на видовете мирни операции, както и на организациите, натоварени с тяхното осъществяване. В същото време разработката хвърля известна светлина върху икономическото въздействие, което оказват този вид операции. Учебното пособие е предназначено за изучаващите дисциплините „Международни операции“, „Основи на политиката за сигурност“ и „Европейска архитектура за сигурност“, както и за всички останали заинтересовани лица.

Abstract: The aim of the textbook is to reveal more about the nature of peace operations. It regards the types of peace operations, as well as the organizations in charge of their implementation. The book also sheds some light on the economic impact that these operations have. The textbook is intended for students studying the disciplines "International (Peace) Operations", "Security Policy Fundamentals" and "European Security Architecture".